

3 Δεκέμβρη : Παγκόσμια ημέρα ατόμων με αναπηρία

***«Τι χρειάζομαι τα πόδια, εφόσον έχω φτερά,
για να πετάξω» Φρίντα Κάλο***

Η παγκόσμια ημέρα ατόμων με αναπηρία καθιερώθηκε να γιορτάζεται στις 3 Δεκέμβρη από το 1992, επειδή εκείνη την ημέρα η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ υιοθέτησε το Πρόγραμμα Δράσης για τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία του ΟΗΕ για την προώθηση δράσεων υποστήριξης των συμπολιτών μας με ειδικές ανάγκες, αλλά και ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης της κοινωνίας μας. Η Παγκόσμια αυτή ημέρα δίνει την ευκαιρία στις κυβερνήσεις, στους οργανισμούς και στις κοινωνίες να εστιάσουν την προσοχή τους στα δικαιώματα και στις δυνατότητες των ανθρώπων με αναπηρία. Στόχο έχει την ενίσχυση της κατανόησης του κόσμου σε θέματα αναπηρίας, πνευματικής ή σωματικής, και στην κινητοποίηση υποστήριξης της αξιοπρέπειας και της ευημερίας των συμπολιτών μας, μια και το κέρδος της ένταξής τους σε κάθε πτυχή της ζωής μας αφορά όλους. Για να μιλάμε όμως για ένταξη πρέπει να κατανοήσουμε ότι τα άτομα με αναπηρία χρειάζονται ειδική μεταχείριση ανάλογα με τις ανάγκες τους, ώστε να μπορέσουν να αναπτύξουν ισότιμα όλες τις ικανότητές τους.

Η έλλειψη προσοχής στις ανάγκες τους σημαίνει ότι οι ίδιοι και οι φροντιστές τους βρίσκονται αντιμέτωποι με σημαντικά εμπόδια, όπως ο στιγματισμός, η έλλειψη κατάλληλης ιατρικής και υποστηρικτικής φροντίδας, η μη πρόσβαση σε μέσα μεταφοράς, κτίρια και πληροφορίες, οι λιγότερες ευκαιρίες εκπαίδευσης κι εργασίας. Η έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας παρουσιάζει το τι χρειάζεται για να υπερνικηθούν τα εμπόδια στην υγειονομική περίθαλψη, στις υποστηρικτικές υπηρεσίες (λογοθεραπεία, εργοθεραπεία, συμβουλευτική υποστήριξη), στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, ώστε να υπάρχουν οι συνθήκες αυτές όπου τα άτομα με αναπηρία να μπορούν να δημιουργούν.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας μεριμνά για την εφαρμογή της Σύμβασης των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία. Η Ευρωπαϊκή Ένωση κύρωσε την Σύμβαση τον Δεκέμβριο του 2010. Η Σύμβαση διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

- Σεβασμός της αξιοπρέπειας, της αυτονομίας (την ελευθερία να κάνει τις δικές του επιλογές) και της ανεξαρτησίας των προσώπων
- Απαγόρευση των διακρίσεων
- Πλήρης ένταξη στην κοινωνία
- Σεβασμός της διαφορετικότητας και αποδοχή των ατόμων με αναπηρία

- Ισότητα των ευκαιριών
- Προσβασιμότητα
- Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών
- Σεβασμός των αναπτυσσόμενων ικανοτήτων των παιδιών με αναπηρία και σεβασμός στο δικαίωμα των παιδιών με αναπηρία να διατηρούν την ταυτότητά τους

Τρία στοιχεία της σύμβασης έχουν καθοριστική σημασία

- Αποτελεί δεσμευτικό κείμενο για τις χώρες που κυρώνουν τη Σύμβαση
- Εισάγει την κοινωνική προσέγγιση για την αναπηρία έναντι της ιατρικής προσέγγισης
- Εισάγει την δικαιωματική προσέγγιση για την αναπηρία σε αντιδιαστολή με φιλανθρωπικού τύπου προσεγγίσεις
(Πηγή:Νικολαΐδης, Μιζαμτσή& Μουρούζης, 2012)

Τι μπορεί όμως να καταφέρει ένας άνθρωπος με αναπηρία;

Παραολυμπιακοί αγώνες

Οι Παραολυμπιακοί αγώνες είναι οι αντίστοιχοι Ολυμπιακοί αγώνες για τους αθλητές με αναπηρίες. Οι πρώτοι αγώνες Ολυμπιακού χαρακτήρα για αθλητές με αναπηρία οργανώθηκαν στη Ρώμη το 1960 ύστερα από τους Ολυμπιακούς αγώνες στην ίδια πόλη. Από τότε οι Παραολυμπιακοί αγώνες διεξάγονται κάθε τέσσερα χρόνια πάντα την ίδια χρονιά με τους Ολυμπιακούς αγώνες. Από το 1988 γίνονται πάντα και στην ίδια πόλη με τους Ολυμπιακούς αγώνες. Τα περισσότερα αθλήματα είναι κοινά με τους Ολυμπιακούς αγώνες, όπως κολύμβηση, καλαθοσφαίριση με αμαξίδιο, ιππασία, αλλά υπάρχουν και αθλήματα που είναι αποκλειστικά για τους Παραολυμπιακούς, όπως μπότσια, γκολμπολ. Έλληνες αθλητές συμμετέχουν στους Παραολυμπιακούς αγώνες από το 1976. Όλα αυτά τα χρόνια οι Έλληνες αθλητές πέτυχαν καλές επιδόσεις και κέρδισαν πολλά μετάλλια.

Άνθρωποι με αναπηρία που έγραψαν ιστορία

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

Ludwig van Beethoven

Η εμβληματική ιδιοφυΐα της μουσικής που σταμάτησε να ακούει τι γράφει! Αναφέρεται ότι ο Μπετόβεν άρχισε να χάνει σταδιακά την ακοή του από νεαρή ηλικία, ενώ ότι γύρω στα 40 του, ήταν κωφός.

Στιβεν Χοκινγκ

Ήταν θεωρητικός φυσικός, κοσμολόγος, συγγραφέας και Διευθυντής Ερευνών στο Κέντρο Θεωρητικής Κοσμολογίας στο Cambridge University. Ήταν σχεδόν εξ ολοκλήρου παράλυτος και επικοινωνούσε μέσω συσκευής παραγωγής ομιλίας.

Φρίντα Κάλο

Ήταν διάσημη Μεξικάνα ζωγράφος. Λέγεται ότι έπασχε από μικρό παιδί από πολιομυελίτιδα.

Έλεν Κέλερ

Ήταν Αμερικανίδα συγγραφέας και λέκτορας Έμαθε γερμανικά, γαλλικά, ελληνικά και λατινικά, ενώ είχε ιδιαίτερη αγάπη για την ελληνική γλώσσα. Ήταν το πρώτο άτομο με κώφωση και τύφλωση που αποφοίτησε από πανεπιστήμιο το 1914. Συνέχισε τη μελέτη ξένων συγγραφέων και φιλοσόφων, ενώ υπήρξε ιδιαίτερα παραγωγική συγγραφέας.

Βινσεντ βαν Γκογκ

Αναγνωρίζεται ως ένας από τους σημαντικότερους ζωγράφους όλων των εποχών. Από τα νεανικά του χρόνια αναφέρεται ότι έπασχε από ψυχιατρική νόσο.

Συνοψίζοντας, μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι γύρω μας υπάρχουν άνθρωποι με αναπηρία, που ακόμα κι αν δεν έχουν το ταλέντο των άνωθεν αναφερόμενων προσώπων, ώστε να μεγαλουργήσουν, μπορούν να αναπτύξουν τις ικανότητές τους, αρκεί να τους δοθεί το πλαίσιο και η υποστήριξη να το κάνουν. Η ένταξη τους στην κοινωνία εκτός από το έργο της πολιτείας απαιτεί την δική μας ενημέρωση πάνω σε θέματα αναπηρίας, ώστε να καταρριφθούν τα στερεότυπα, το ενδιαφέρον, την αποδοχή και τον σεβασμό μας προς

εκείνους. Είναι άνθρωποι που μπορούν να προσφέρουν στην κοινωνία ως σύνολο και να μας κάνουν να νιώσουμε «σκεπτόμενοι» άνθρωποι.

Με εκτίμηση
Καστόρη Μαρία Ψυχολόγος
Χαϊδά Αθανασία Κοινωνική Λειτουργός